

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Finansdepartementet

Yttrande över Bestämmelserna om nedsättning av arbetsgivaravgifterna för den först anställda görs permanenta

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

Sedan 2017 finns en möjlighet för vissa så kallade enmansföretag¹ att få en nedsättning av arbetsgivaravgifterna när en första person anställs i företaget. Nuvarande regler om sådan nedsättning av arbetsgivaravgifterna är tillfälliga och upphör vid utgången av år 2021. Den remitterade promemorian innehåller förslag om att göra bestämmelserna permanenta. Förslaget bygger på en överenskommelse mellan regeringen, Centerpartiet och Liberalerna. Förslaget aviserades i vårändringsbudgeten 2019 (prop. 2018/2019:99 s. 59).

Promemorian innehåller förslag till ändring i följande författningar:

- Lag (2016:1053) om särskild beräkning av vissa avgifter för enmansföretag under åren 2017-2021²,
- Lagen (1994:1920) om allmän löneavgift,
- Socialavgiftslagen (2000:980) samt
- Lagen (2001:1170) om särskilda avdrag i vissa fall vid avgiftsberäkningen enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och socialavgiftslagen (2000:980).

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2021 och tillämpas på ersättning som utges från och med ikraftträdandet. För arbetsgivare som anställt en första person före utgången av 2020 innebär förslaget inte någon skillnad mot nuvarande regler utöver att möjligheten till nedsättning inte upphör vid utgången av 2021.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

I konsekvensutredningen anges att syftet med förslaget är att kostnaden för ett enmansföretag att anställa en första person ska bli lägre även efter utgången av 2021. Detta förväntas leda till fler anställda i dessa företag, vilket ökar sysselsättningen och minskar arbetslösheten. Som framgår ovan bygger förslaget på en överenskommelse mellan regeringen, Centerpartiet och Liberalerna.

¹ Enskilda näringsidkare, aktieföretag och handelsbolag som omfattas av förslagen i promemorian kallas i promemorian för enmansföretag. (Promemorian s. 11).

² Samt fortsatt giltighet av nämnda lag.

Regelrådet finner att beskrivningen av bakgrund och syfte med förslaget är tillräcklig för detta ärende. Beskrivningen är därmed godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

I konsekvensutredningen anges att det är naturligt att fortsätta satsningen på enmansföretag som anställer inom ramen för det existerande regelverket. Alternativa utformningar av förslaget anses därför inte relevanta. Om förslaget inte genomförs uteblir de förväntade effekterna.

Regelrådet vill i denna del framföra följande. Regelrådet konstaterar, som framgår ovan, att förslaget bygger på en överenskommelse som aviserades i vårändringsbudgeten 2019. Förslagsställarens handlingsutrymme och möjlighet till alternativa lösningar är i och med det begränsat. Utifrån förslagets karaktär, är det förstäligt att förslagsställaren endast föreslår en förlängning i samma system, utan att utreda andra alternativa lösningar. Av samma skäl kan Regelrådet för detta ärende även godta den kortfattade beskrivningen av effekterna av om någon reglering inte kommer till stånd.

Regelrådet finner att beskrivningen av alternativa lösningar och effekterna av om någon reglering inte kommer till stånd är tillräcklig för detta ärende. Beskrivningen är därmed godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

I konsekvensutredningen anges att förslaget bedöms vara förenligt med det EU-rättsliga regelverket. Även om det hade varit önskvärt med en något utförligare beskrivning, har Regelrådet inte funnit några skäl till att ifrågasätta förslagsställarens bedömning i det här ärendet.

Regelrådet finner att beskrivningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten är tillräcklig för detta ärende. Beskrivningen är därmed godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

I promemorian anges att författningsändringarna träder i kraft den 1 januari 2021 och tillämpas på ersättning som utges från och med den 1 januari 2021. För fysiska personer som är enmansföretag och som har anställt en person efter den 31 mars 2016 men före den 1 januari 2021 ska äldre bestämmelser om vilken ersättning som kan grunda rätt till nedsättning fortsätta att gälla. För aktiebolag och handelsbolag som är enmansföretag och har anställt en person efter den 31 mars 2017 men före den 1 januari 2021 ska äldre bestämmelser om vilken ersättning som kan grunda rätt till nedsättning fortsätta att gälla.

Avseende informationsinsatser framförs att eftersom arbetsgivaravgifterna är nedsatta för enmansföretag som anställer en första person redan idag, så informerar Skatteverket och andra myndigheter därför redan löpande om detta. Det anges att information om reglerna borde ingå i ekonomisk rådgivning till företaget och vara inkluderad i deras lönesystem.

Regelrådet finner att beskrivningen av om särskild hänsyn behöver tas till tidpunkt för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser är tillräcklig för detta ärende. Beskrivningen är därmed godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

I konsekvensutredningen anges att preliminär statistik från Skatteverket visar att cirka 9 400 företag fått nedsatta arbetsgivaravgifter för den först anställda under 2019. Av dessa var 65 procent aktiebolag, 30 procent enskilda näringsidkare och 3 procent handelsbolag. De flesta företag var verksamma inom specialiserad bygg- och anläggningsverksamhet. Nedsättningen var också vanlig inom detaljhandeln, restaurang-, catering- och barverksamhet samt inom landtransportbranschen. Vidare anges att de flesta företag som fick nedsatta arbetsgivaravgifter för den först anställda under 2019 hade relativt låg omsättning – 56 procent av antalet företag hade en omsättning under 1 miljon kronor och 24 procent hade en omsättning under 500 000 kronor. En förutsättning för nedsättningen är att företaget anställer en första person, vilket innebär att företagen bara har en anställd (utöver anställd som också är delägare).

Regelrådet vill i denna del framföra följande. Av konsekvensutredningen framgår att förslagsställaren har försökt att reda ut antalet berörda genom att höra med ansvarig myndighet på området. Vad gäller storleken på berörda företag framgår denna uppgift, som förslagsställaren också indikerar, av förslaget som sådant – det är fråga om företag som är små sett till antalet anställda, och även sett till omsättning enligt de uppgifter som förslagsställaren anger i promemorian. Vad gäller berörda företags bransch anger förslagsställaren, som framgår ovan, några exempel på branscher som är vanligare förekommande.

Regelrådet finner att beskrivningen av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch är tillräcklig för detta ärende. Beskrivningen är därmed godtagbar.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Administrativa kostnader

I konsekvensutredningen anges att det är förknippat med administrativa kostnader att anställa en första person. Dessa utgörs både av initiala kostnader i form av nya administrativa rutiner och löpande kostnader när rutinerna utförs. Ansökan om nedsättning av arbetsgivaravgifterna för den först anställda sker via en extra ruta på arbetsgivardeklarationen. Vissa företag behöver också lämna in uppgifter till Skatteverket med anledning av att nedsättningen har utformats för att uppfylla kommissionens regelverk för stöd av mindre betydelse. Kostnaden för att lämna uppgifter till Skatteverket i arbetsgivardeklarationen uppskattas till cirka 20 kronor per uppgift, berört företag och månad. Beräkningen baseras på att det tar cirka fem minuter att fylla i en uppgift på arbetsgivardeklarationen och att arbetet utförs av en ekonomiassistent med 30 300 kronor i månadslön (ekonomiassistent i privat sektor 2019). Vidare anges att bedömningen av de administrativa kostnaderna är gjord på en aggregerad nivå och syftar till att beskriva kostnaderna i genomsnitt mellan företag och över tid. För vissa företag anges kostnaderna vara högre och för andra lägre. Kostnaderna kan också vara något högre initialt men minska över tid. De insatser som anges ovan vid *Behov av särskilda informationsinsatser* kan bidra till att hålla nere de administrativa kostnaderna.

Regelrådet finner att beskrivningen av förslagets påverkan på berörda företags administrativa kostnader är tillräcklig för detta ärende. Beskrivningen är därmed godtagbar.

Andra kostnader och verksamhet

I konsekvensutredningen anges att förslaget inte bedöms medföra andra kostnader eller leda till behov av förändringar i företagets verksamhet. Regelrådet har inte funnit några skäl till att ifrågasätta förslagsställarens bedömning.

Regelrådet finner att beskrivningen av förslaget påverkan på berörda företags andra kostnader och om det finns behov av förändringar i företagets verksamhet är tillräcklig för detta ärende. Beskrivningen är därmed godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

I konsekvensutredningen anges att förslaget att göra regelverket om nedsättning av arbetsgivaravgifter för den först anställda permanent, innebär att enmansföretag som anställer en första person gynnas i förhållande till företag som redan har anställda och som anställer ytterligare personer även efter den 31 december 2021. För företag med liknande storlek påverkar detta konkurrensförhållandena negativt. Vidare anges att större företag normalt sett har lättare att hantera de risker som är förknippade med att anställa och förslaget kan därför förbättra konkurrensen mellan små och stora företag. Påverkan på konkurrensen bedöms vara begränsad. Alla branscher omfattas av regelverket och det bedöms därför inte uppstå någon påverkan på konkurrensförhållandena mellan branscher till följd av förslaget. Med reglernas utformning spelar det heller inte någon roll om företagen bedrivs som aktiebolag, handelsbolag eller som enskild näringsverksamhet.

Regelrådet har inte funnit några skäl till att ifrågasätta förslagsställarens bedömning i denna del.

Regelrådet finner att beskrivningen av förslaget påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag är tillräcklig för detta ärende. Beskrivningen är därmed godtagbar.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

I konsekvensutredningen anges att förslaget inte bedöms påverka företagen i andra avseenden. Regelrådet har inte funnit några skäl till att ifrågasätta denna bedömning.

Regelrådet finner att beskrivningen av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden är tillräcklig för detta ärende. Beskrivningen är därmed godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

I konsekvensutredningen anges, utöver vad som framgår om större och mindre företag vid rubriken *Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag*, att eftersom nedsättningen i praktiken riktar sig till små företag finns det inga skäl till att utforma speciella regler för dessa.

Utifrån förslaget särskilda karaktär i detta ärende, kan Regelrådet godta den nämnda beskrivningen.

Regelrådet finner att beskrivningen av om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning är tillräcklig för detta ärende. Beskrivningen är därmed godtagbar.

Sammantagen bedömning

Som framgår ovan har Regelrådet bedömt de olika delarna i konsekvensutredningen som alltigenom godtagbara. Vid en sammantagen bedömning finner därför Regelrådet att konsekvensutredningen uppfyller kraven enligt 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 29 april 2020.

I beslutet deltog Elisabeth Thand Ringqvist, ordförande, Hanna Björknäs, Yvonne von Friedrichs, Claes Norberg och Lennart Renbjär.

Ärendet föredrogs av Katarina Garinder Eklöv.

Elisabeth Thand Ringqvist
Ordförande

Katarina Garinder Eklöv
Föredragande